

Vlinders in je profiel

Tekst: In het laatste jaar van het VWO moest ik een profiel-werkstuk maken. Dat is de afstudeerscriptie, waarvoor je tachtig uur zelfstandig onderzoek moet doen. Ik deed onderzoek naar de kleine ijsvogelvinder rondom het Leusveld. Een heel ander onderwerp dan de meeste scholieren kiezen.

Anne Krediet

"Enig ongeloof zaaide ik wel, tussen de klasgenoten. De doorsnee scholier is zeer vaardig met computer en games, blinkt uit op het hockey- en tennisveld, of kent alle typen auto's uit het blote hoofd. En tussen alle onderwerpen, van aerodynamica tot racisme, van tuinarchitectuur tot mode, stond ook 'De kleine ijsvogelvinder in het Leusveld'. Van Anne Krediet, die noch toetsenbord, noch tenn racket, maar het vlindernetje hanteert. En die niet een Mercedes van een BMW, maar wel een trapeziumuil van een zwarte c-uil kan onderscheiden".

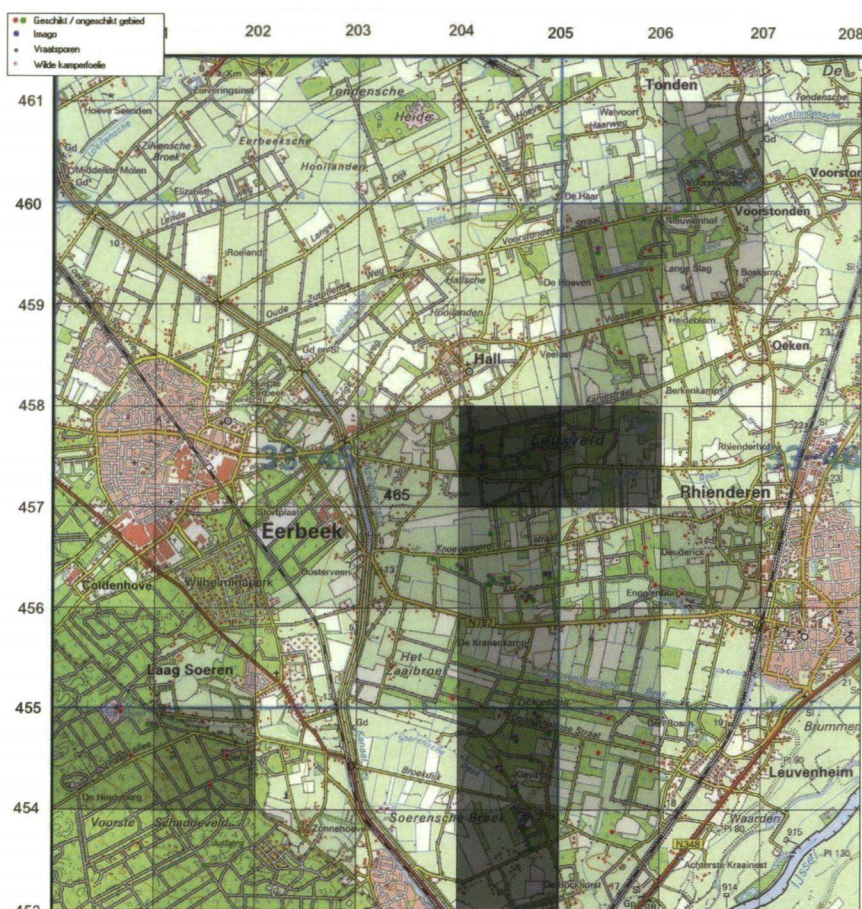
De kleine ijsvogelvinder.

De kleine ijsvogelvinder is een van de weinige vlindersoorten die bijna uitsluitend in het bos vliegen. Hij houdt van open, vochtige bossen. De kleine ijsvogelvinder rust en paart in de boom. Als de vlinders niet naar beneden komen om op bramen en fruit te fourageren, zijn ze met hun mooie, sierlijke vlucht hoog tussen de bomen te zien. De rupsen van de kleine ijsvogelvinder leven uitsluitend van wilde kamperfoelie. Ze overwinteren als rups in een omhulsel, gefabriceerd van een kamperfoelieblad. Helaas hebben kleine ijsvogelvlinders in Nederland erg te lijden van droogte en van dichtgroeiende bossen. De laatste jaren is de vlinder sterk achteruitgegaan. In het Leusveld, een landgoed nabij Brummen, komt nog een flinke populatie kleine ijsvogelvlinders voor. Deze populatie krijgt veel aandacht van natuurliefhebbers en beheerders. In het relatief kleine stuk bos waar de vlinder volop vliegt, is het beheer speciaal aangepast aan de kleine ijsvogelvinder.

Eropuit

Een aantal dagen trok ik de natuur rond het Leusveld in, gewapend met GPS, kaart en invoertabel om waarnemingen op te noteren en muggen mee dood te slaan. Ik onderzocht het voorkomen van de kleine ijsvogelvinder rond het Leusveld. Dat de vlinder in het Leusveld vloog, was bekend. Daar wordt speciaal beheer uitgevoerd voor deze vlinder en elke zomer komen veel mensen naar de vlinder kijken. Ook in en rond landgoed Voorstonden, gelegen ten noorden van het Leusveld, werd de kleine ijsvogelvinder een enkele keer gezien. Verder was over de verspreiding weinig bekend. Daarom inventariseerde ik, naast het Leusveld en Voorstonden, stukken bos ten zuiden van het Leusveld en een stuk van de Veluwe.

Bij het zoeken van vlinders, maar ook waardplanten, rupsen en vraatsporen rond het Leusveld deed ik een ontdekking. In het meest zuidelijke puntje van het onderzoeksgebied nam ik een vlinder waar. Ook vraatsporen waren ten zuiden van het Leusveld beduidend meer aanwezig dan rond Voorstonden. Eerder is de kleine ijsvo-

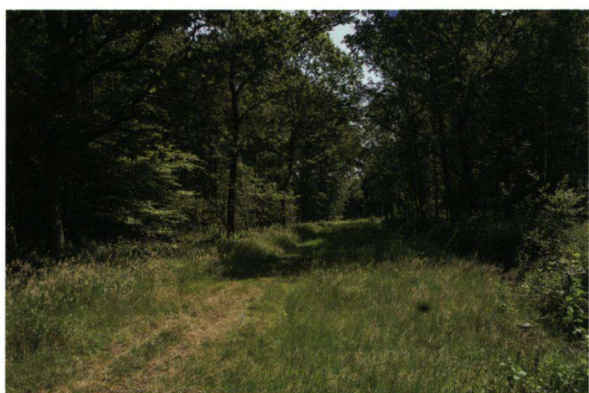

Bij deze kaart heb ik, gebaseerd op mijn veldervaring, elk kilometerhok op waarde voor de kleine ijsvogelvinder geschat. Hoe donkerder een vak, hoe geschikter het gebied.

gelvlinder nauwelijks ten zuiden van het Leusveld waargenomen. Waarschijnlijk is dat omdat er niemand komt. De wegen zijn moeilijk begaanbaar, de stukjes bos zijn sterk versnipperd en er zijn geen fietspaden en bankjes. Dit alles in tegenstelling tot landgoederen Leusveld en Voorstonden, die duidelijk toeristischer zijn. Ook in 'de Sprengen' bij Laag Soeren op de Veluwe vond ik een geringe hoeveelheid vraatsporen, dus ook hier lijkt de soort voor te komen. Zo kon ik dus mijn profielwerkstuk afsluiten met verrassende resultaten.

Tips

Nog nooit heeft schoolwerk mij zoveel plezier opgeleverd als de uitvoering van mijn profielwerkstuk. Laat dit meteen een tip zijn aan scholieren die het profielwerkstuk nog voor zich hebben. Zie het als een uitdaging en geef er je eigen invulling aan. Doe iets wat je echt leuk vindt. Bovendien geeft het verzamelen van kennis die nog niet aanwezig is, zoals nieuwe inzichten in de verspreiding van de kleine ijsvogelvlinder, grote voldoening. Als natuurliefhebber kun je veel toevoegen met onderzoek. Er leven in Nederland ontzettend veel diersoorten en over sommige hebben we veel minder kennis dan we zouden willen. Dus heb je die mogelijkheid, doe De Vlinderstichting, SOVON, RAVON, of EIS en bovendien de natuur en jezelf een plezier en geef je waarnemingen door. ●

Kars Velling

Kars Velling

Het Leusveld.